

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ « УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЕТНОКУЛЬТУРОЛОГІЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>G13 Харчові технології</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>української та іноземних мов</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>д. ф. з філології, ст. викл. Горобець Інна Володимирівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p><u>innahorobets@ukr.net</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Українська мова та етнологія» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 14 год.; практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 80 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні зазначеної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисциплін шкільного курсу «Українська мова», «Українська література», «Світова література», «Історія України».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Історія України», «Іноземна мова», «Науково-дослідна робота студентів», «Основи патріотичного виховання».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Українська мова та етнологія» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – здатності використовувати знання української мови, етнології, культурології в повсякденному житті, у процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів вивчення української мови та етнології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформувати практичне володіння українською мовою на державному рівні як засобом професійного та побутового спілкування, забезпечити набуття здобувачами знань, умінь і

навичок застосування усіх мовних норм на всіх мовних рівнях, удосконалити навички володіння культурою усного і писемного мовлення в різних мовних стилях, виховання національно свідомих патріотів України та грамотних фахівців.

Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Українська мова та етнокulturологія» є: узагальнення та систематизація теоретичних знань про українську мову, етнокulturологію; розширення нормативних відомостей про українську мову як державну мову України; оволодіння мовно-комунікативною компетенцією (вмінням застосування лінгво-соціокультурних, лексико-граматичних та семантико-синтаксичних знань і навичок відповідно до мети і ситуації спілкування).

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні сформувані такі програмні компетентності:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 05. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК12. Здатність формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести професійну дискусію.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР04. Проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

ПР19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

ПР20. Вміти укладати ділову документацію державною мовою.

ПР21. Вміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу з метою донесення ідей, проблем, рішень і власного досвіду у сфері харчових технологій.

ПР22. Здійснювати ділові комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами.

ПР26. Формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо.

ПР27. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя.

Вивчення дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ. Культура та етнос. Мова як найважливіша етнічна ознака й виразник національної культури.	2	4	7
2	Феномен української культури. Генеза українського народу й української мови.	2	2	7
3	Українські діалекти як історична основа української літературної мови. Етнографічні регіони й діалекти	2	2	7
4	Українська літературна мова від найдавніших часів до сучасності: ознаки й функціональні різновиди	2	2	7
5	Науковий стиль сучасної української літературної мови	-	2	8
6	Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови	-	2	7
7	Мовленнєва комунікація. Культура мовлення як елемент загальної культури людини	-	2	8
8	Українська лексикологія та фразеологія, їхні одиниці як константи української етнокультури	2	2	7
9	Графіка. Орфографія	-	2	7
10	Національні традиції сучасної української морфології	2	4	8
11	Питання синтаксису української мови. Українська пунктуація	2	2	7
	Усього	14	26	80

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі

індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації, реферату).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність розв'язувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Протягом вивчення дисципліни	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Підготовка індивідуальних питань з тематики дисципліни	10	щотижнево	Усне та письмове опитування
4	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	10	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
5	Підготовка до тестування	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		80		

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бойко Ю.М. Історія України та етнокulturологія : навчальний посібник для самостійної роботи студентів. У 2-х частинах. Частина II.

Етнокультурологія. Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ВНАУ, 2017. 184 с.

2. Грищенко Т.Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посібн. Вінниця : НОВА КНИГА, 2020. 472 с.

3. Олійник О.Б. Світ українського слова : навчальний посібник. Київ: Хрещатик, 2019. 416 с.

4. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навчальний посібник. Київ : Знання, 2018. 291 с.

5. Сабадаш Ю. С., Нікольченко Ю. М., Дабло Л. Г. Історія української культури. Київ: Ліра-К, 2021. 230 с.

6. Юмачікова О.М., Кравець Р.А., Холод І.В. Українська мова та етнокультурологія : навчальний посібник до практичних занять для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальностей аграрного профілю. Вінниця : Твори, 2025. 351 с.

Додаткова література

1. Велесова книга – Святе Письмо Українців. Волхвиня Зореслава про Рідну Віру. Київ : Редакція часопису «Сварог», 2022. 48 с.

2. Данилюк І. Етнокультурна психологія: історія та сучасність : монографія. Київ: АртЕк, 2019. 432 с.

3. Денисюк Н. Чому зникла Трипільська культура? Київ: Слово, 2021. 25 с.

4. Жовтобрюх М.А. Слово мовлене (Українська літературна мова). Київ: Знання, 2017. 46 с.

5. Іванишин В. Українська ідея. Вибрані твори. Тернопіль: Крила, 2021. 928 с.

6. Історія українського правопису XVI–XX століття : хрестоматія. Київ : Наукова думка, 2021. 582 с.

7. Історія цивілізації. Україна. Т.1. Від кіммерійців до Русі (X ст. до н.е.–IX ст.) / Упоряд. М. Відейко. Харків: Фоліо, 2019. 586 с.

8. Кобилюх В.О. Праукраїна і Санскрит. 2-ге вид., зі зм. і доп. Тернопіль: Мандрівець, 2018. 512 с.

9. Логвиненко Б., Тітарова Д. Ким ми є? Національні спільноти та корінні народи України. Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. 672 с.

10. Нечай-Велкова Н. Основні напрями формування етнокультурної компетентності як чинника європеїзації України. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020 р., № 68, Т. 2. С. 82–85.

11. Півторак Г. Українці: звідки ми і наша мова. Київ : Наукова думка, 2018. 200 с.

12. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови. Київ : Либідь, 2021. 248 с.

13. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциту : док. і матеріали / Упоряд. Л. Маценко та ін. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська акад.», 2020. 399 с.

Інформаційні ресурси

1. Е-бібліотека. Мистецтвознавство. URL: http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1775&Itemid=440
2. Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>
3. Закович М. Культурологія: українська та зарубіжна культура. URL: http://www.ebk.net.ua/Book/cultural_science/zakovich_kulturologiya/part3/321.htm
4. «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації – проект електронної бібліотеки давньої української літератури. URL: <http://litopys.org.ua/>
5. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ). URL: <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/studentska/2014-11-13-19-06-11>
6. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства імені О.О.Потебні; Інститут української мови. 2019. 282 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у роботі на практичних заняттях	21
2	Виконання контрольної роботи, тестування	4
3	Участь у роботі на лекційних заняттях	8
Всього за атестацію 1		33
Атестація 2		
1	Участь у роботі на практичних заняттях	12
2	Виконання контрольних робіт, тестування	5
3	Участь у роботі на лекційних заняттях	6
4	Конспектування тем для самостійного опрацювання	4
Всього за атестацію 2		27
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни